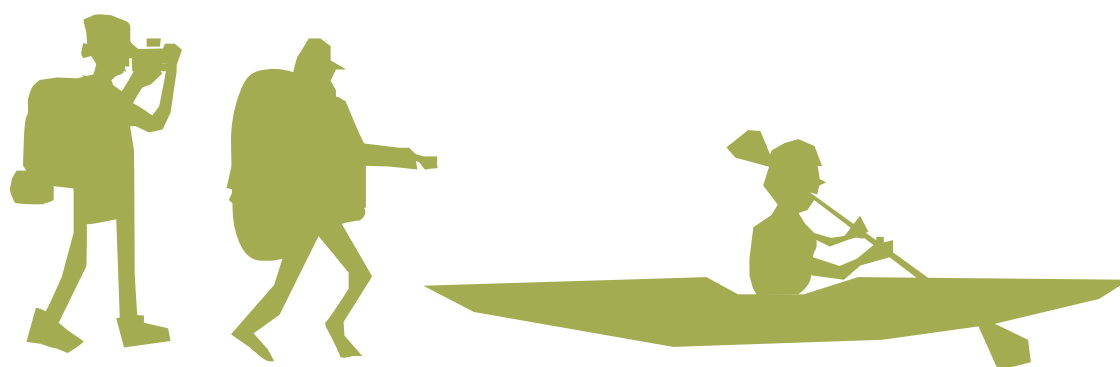

Folk om Longyearbyen som fysisk ramme

Fokusgruppe 02
Folkehøgskole

JUNI 2020

Bakgrunn

Våren 2020 utførte LPO Arkitekter i Longyearbyen i samarbeid med Svalbard Social Science Initiative (SSSI) et prosjekt for å finne ut hvordan Longyearbyens innbyggere oppfatter og bruker byen, og hvilke behov og ønsker de har for stedet.

Målet var å få fram ulike stemmer og slik bidra til et kunnskapsgrunnlag om byen og samfunnet som kan fungere som et fundament for framtidig utvikling av byen vår.

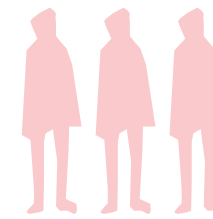
Prosjektet inngår i en behovskartlegging som er en del av det selvinitierte prosjektet **Rett Plass Rett Form** til LPO, støttet gjennom Designrevet innovasjonsprogram (DIP) av DOGA (Design og arkitektur Norge).

Vi utførte **ni fokusgrupper, strukturerte gruppeintervju**, med ulike grupper i byen, og snakket med til sammen 39 personer. Vi jobbet også interaktivt med kart som en del av samtalene.

Selv om det opprinnelige fokuset i samtalene lå på det fysiske bymiljøet, utviklet samtalene seg til å også omhandle sosial realiteter i byen, og **koblingen mellom det fysiske og det sosiale ble tydelig**.

I disse heftene presenterer vi resultatene av samtalene og håper på denne måten å kunne skape et engasjement for byen vår!

Deltakere

3 folkehøgskoleelever: Alle norske, 2 kvinner, 1 mann

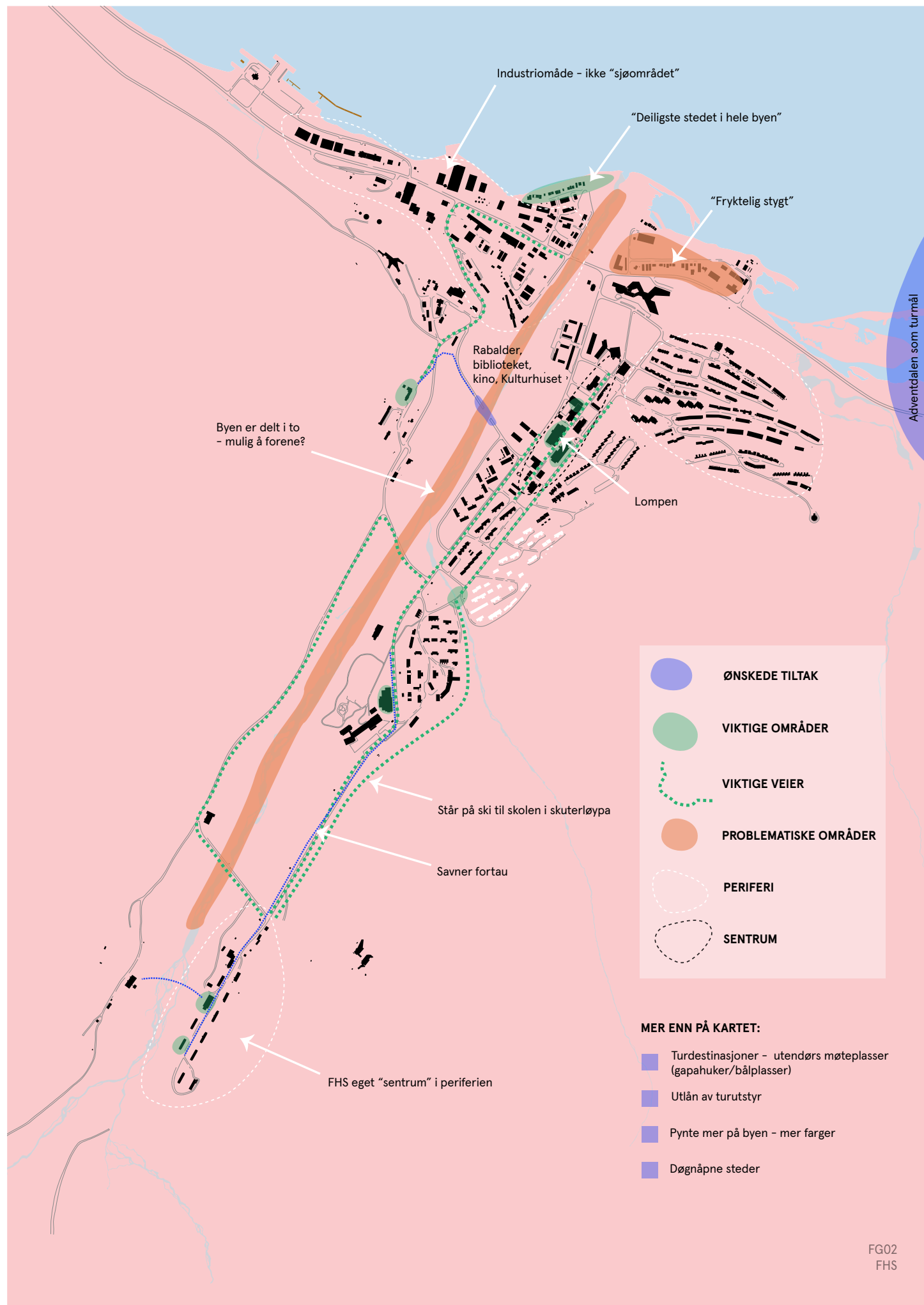
Alder: 19–22 år

Botid på Svalbard: < 1 år

Gjennomsnittlig botid: < 1 år

Jobb: Studenter

*Folk har forskjellige behov i forskjellige faser av livet.
Den andre fokusgruppen vår viser hvilke behov elevene ved Svalbard Folkehøgskole identifiserer.*

Kart

Under samtalene ble det delt ut kart over Longyearbyen der deltakerne kunne tegne inn viktige områder, problematiske områder og ønskede tiltak. Kartet til venstre er et samlekart for denne gruppa.

Folkehøgskoleelevene har sine aktiviteter spredd rundt forbi i byen og beveger seg mest til fots mellom disse. Nybyen er for dem et eget sentrum. De ønsker seg flere turdestinasjoner i nærområdet og at det pyntes litt på byen.

Beskrivelser av byen

Det er på en måte en større by enn småbyer på fastlandet, med alle disse tilbudene, forskjellige aktiviteter, kino, idrett.

Sterkt fellesskap

Fargerik by, spesielt Spisshusene

Det er litt vanskelig, siden jeg ikke har hatt samme forhold til byen som mange andre, fordi vi har bodd oppe i Nybyen. Den delen er litt forlatt. Og fordi vi har innetid og sånn og litt restriksjoner.

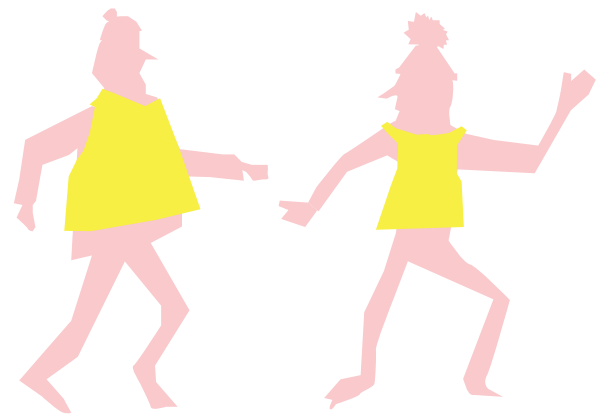
Norsk,
pent
og lyst.

Det som er unikt med Longyearbyen er at vi er så tett på naturen. Det som gjør Longyearbyen så fint, det er jo omgivelsene. Så man kan bygge så stygge hus man bare vil og det vil fortsatt være fint.

Det er jo bevisst at det er ting som skjer hele tiden, festivaler, konserter, arrangementer, som får folk sammen. Og det skaper jo et fellesskap.

Beskrivelser av byen

Alt er så sentralt her,
det er så få folk, folk blir
kjent med hverandre.

Det var jo ganske kult å bo på en brakke som
var bygd for gruvearbeidere på Svalbard,
som er en del av den lokale historien.

Longyearbyen er litt sånn styggfint. Og det
kommer jo mest av utfordringene med å bygge på
en plass som er så kald. Du har jo rør over bakken,
når du går oppover mot Nybyen for eksempel
så går du gjennom kloakklukt, det er jo ikke
kjempefint. Men det er jo rotete, og veldig prega
av at det ikke er lett å bygge her.

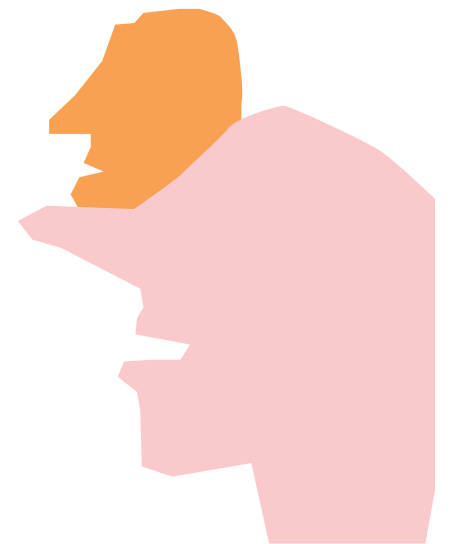
Identitet – fra gruveby til turistby

Jeg ville nok sagt at i Longyearbyen så er den
sterkeste identiteten turismen. Fordi dette med
gruvedriften er utdøende. Gruvedriften er en viktig
del av det, men det er mer historie. Det er jo ikke
lenger en gruveby. Byen driftes jo av turisme, det er
jo det de tjener penger på. Så historien er jo en klart
viktig del av det, men jeg ville ikke sagt at det lenger
er en gruveby. Det er en tidligere gruveby med masse
historie. Men nå er det bare turisme.

Det er turisme, gruverdrift og
forskning, og nå så føles det veldig
splitta mellom det gamle og det nye!

Longyearbyen er jo veldig stolt over historien
sin innenfor gruvearbeid. Og selv om det skal
legges ned nå, tviholder byen på historien og
viser at dette her, det er en gruveby.

Jeg hadde jo fortsatt sagt at
Longyearbyen er en gruveby, men
jeg tror at det er mer på grunn av
historien enn nåtiden.

Bruk av byen, sentrum vs periferi

Sentrale steder i byen

- Sentrum strekker seg fra Svalbard Hotell til Radisson
- Nybyen er helt klart utenfor sentrum
- Lompen
- Kulturhuset, Rabalder og biblioteket
- Kinoen
- Coop
- Brakka i Nybyen
- Hallen – entreen er et fint venterom
- Fruene
- KB

Jeg synes Sjøområdet er det deiligste stedet i hele byen. Hvis du trenger å komme deg litt utforbi, på kort avstand, og uten våpen, så er det jo bare å gå ned der. Da har du hele byen bak deg så du ser bare naturen og det er veldig rolig.

Folkehøyskolen er på en måte blitt tvunget til å ha sitt eget sentrum. De lokale er jo mye mer i sentrum, mens vi er mye mer oppe i brakka!

Jeg synes helt klart også at biblioteket er veldig viktig, særlig i mørketida. Jeg gikk der for å printe ting, for å lese bøker, for å finne ro eller hvis det var lang tid til noe annet jeg skulle, så gadd jeg jo ikke å gå opp til Nybyen og ned igjen til sentrum, så da gikk jeg til biblioteket i stedet. Veldig sånn deilig oppholdssted.

Kirka er kjempeviktig. Der er det masse ting som skjer. Jeg er jo egentlig ikke troende en gang, men jeg har det veldig fint i kirka her, så jeg oppholdt meg mye der.

Offentlige steder

- Kulturhuset
- Alpinbakken
- Lompensenteret
- Hallen
- Sjøområdet

Svalbard er jo på en måte en kjempestor park. Når vi henger så er det inne og om vi vil være ute så drar vi på tur. Jeg tror ikke vi hadde gidet å sitte på en benk om vinteren.

Byen har et høyt aktivitetsnivå og man treffer folk gjennom aktiviteter.

Jeg merket noe veldig rart. Jeg ble faktisk utvist en gang fra skolen og det var tre dager der jeg ikke kunne oppholde meg i brakka. Og så hadde jeg ikke lyst til å bruke penger, så jeg ville finne en måte å sove i Longyearbyen uten å bruke penger. Jeg fant ut at det er jo dritvanskelig. Kirken er åpen døgnet rundt, men man kan jo ikke gå der. Og de offentlige stedene i sentrum, som Kulturhuset og svømmehallen og sånn, de blir jo stengt. Og fordi at det er isbjørn og kulde og sånn så kan man jo ikke bare sove ute. Så de offentlige stedene er jo ikke tilgjengelige hele tiden.

Det mest offentlige rommet er vel kirken, fordi det er åpent for alle, hele tiden.

Bruk av byen, sentrum vs periferi

Viktige møtesteder

Periferier

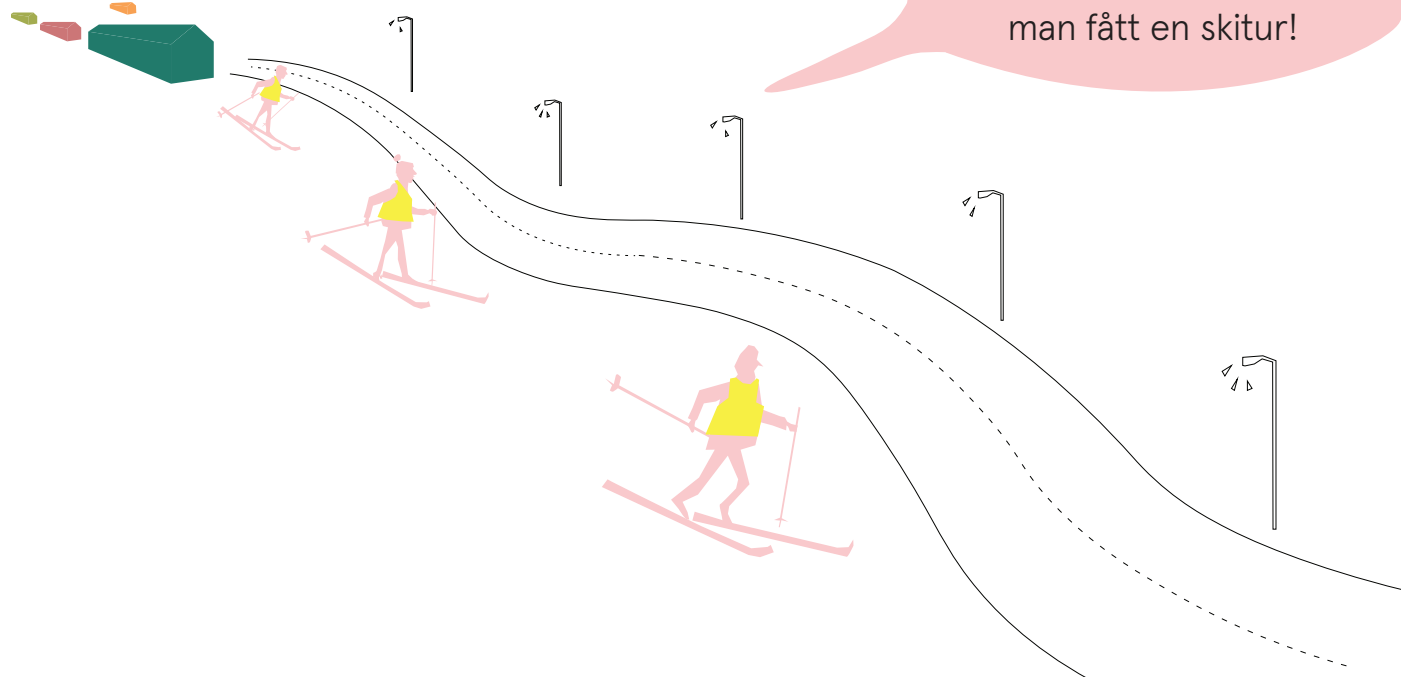
Transportmidler

Skolen vår var veldig flink til å gå fram og tilbake mellom sentrum og Nybyen.

Og jeg kjørte en del med skuter!

Det er en veldig undervurdert følelse, når du endelig har gått strekningen fra Nybyen og når dette fortauet. Så jeg er veldig glad i det fortauet.

Man kan bare stå på ski ned til skolen og så har man fått en skitur!

Framtidens Longyearbyen

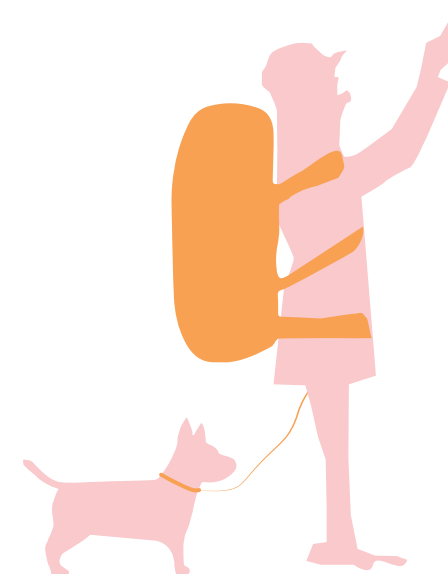
Jeg synes egentlig at moderniseringen kan fortsette, men at man også tar vare på noe av det gamle, at man har litt sånn kulturarv og sånn!

Men jeg tror man kommer til å holde på det flerkulturelle. Kanskje det blir litt færre nordmenn.

Det kommer til å bli tydeligere at det er en turistby. Jeg tror det kommer til å bli flere souvenirbutikker og turistfeller og sånn, altså enda mer enn det allerede er.

Om tretti år er gruvedrift i hvert fall historie.

I god tro velger jeg å tro at om tretti år så er det flere boliger på Svalbard. Nye boligfelt, for det trengs.

Lokale ungdommer vs. folkehøgskoleelever

Jeg tror at vi er ganske ulike grupper. De ser på seg selv som veldig svalbardianere og svalbardbarn, sånn at de ikke har noe med folkehøgskoleelever å gjøre, fordi det er sånn «falske svalbardianere», så jeg tror at det er ganske splitta. Jeg tror vi er mer lik UNIS-studentene enn svalbardianere. Utenom at vi jo stort sett er norske og er mer involvert i tilbudene rundt om i byen.

Jeg tror det er mer enn nok plass til alle sammen. Men det er ikke så mange ungdommer i Longyearbyen og så plutselig kommer det femti nye folkehøgskoleelever og det skal jo bli opp til 120 om et par år, så jeg tror det er litt mer sånn "nei dette her er vår by"!

Steder som burde utvikles

- Turdestinasjoner, felles møtepunkter ute i naturen som gapahuker og bålplasser
- Elven splitter byen i to
- Plasser som er døgnåpne
- Et sted der man kan låne turutstyr

Det er jo ting som er fint og så er det mye som ikke er så fint, så jeg har jo et håp om at de skal pynte litt mer på byen. Det er mange deler som ser litt industripreget ut, og mye som er stygt, noen plasser er det falleferdig. Og farger kan de godt bruke.

Jeg skulle gjerne brukt Adventdalen mer!

Det mangler definitivt en vei fra kirken til sentrum. Jeg tror det er ganske få som faktisk gidder å gå rundt og bruke en egentlig vei. Jeg tror folk bare går nedom der den bratte bakken.

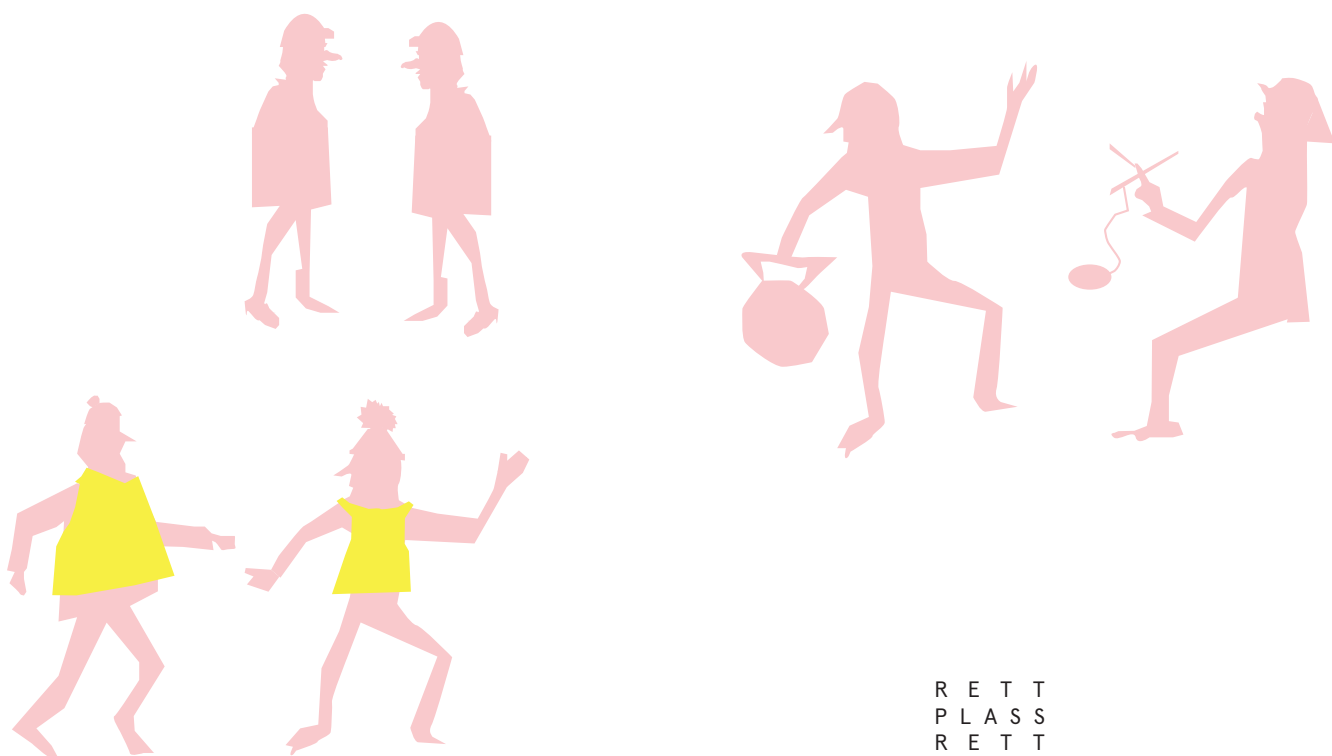
Jeg skulle ønske at det var mye enklere å bare kunne gå rett over fra Nybyen til Sverdrupsbyen.

Gjennomgående temaer i diskusjonen

Folkehøgskolen, møteplasser, identitet og aktiviteter

Deltagerne i gruppa med folkehøgskoleelever befinner seg i det de selv beskriver som en «folkehøgskolebobbler». Nybyen, hvor de bor, oppfattes som utenfor sentrum, men konstituerer samtidig for dem et eget sentrum. De bruker hele byen aktivt (biblioteket, Lompensenteret, Hallen, Sjøområdet, barene). De opplever at det ikke er steder og møteplasser som er viktigst for å bli kjent med nye folk i Longyearbyen, men at man heller treffer folk gjennom aktiviteter. De opplever byen som rik på tilbud og aktiviteter og de er involvert i og deltar aktivt i byens kulturliv.

På grunn av kort botid, at de bor i Nybyen, at de henger mye med hverandre, men også pga. skolens verdier (inntid, nulltoleranse på alkohol), er de litt på vei «gjennom» byen, og snakket ikke så mye om dypereleggende tema. Samtidig er de veldig interesserte og engasjerte i byen og dens utvikling. De er integrert i byen gjennom deltagelse i tilbud og aktiviteter, språk, nasjonalitet, og er dessuten en «ønsket» gruppe. Denne gruppen opplever gruvehistorien som en sterk men forsvinnende del av byens identitet, mens turismen blir viktigere. De føler seg ikke som lokale og er ikke integrert med ungdommer som har vokst opp i byen. De ønsker seg at nære turdestinasjoner blir utviklet, med felles møtepunkter i naturen som gapahuker og bålplasser. Dessuten er kirken for dem et viktig sted, og de synes det mangler en vei inkludert bor fra sentrum over til kirken.

Takk til alle deltakere!

R E T T
P L A S S
R E T T
F O R M
LPO

SSSI